

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs IV. Vtrum Angelus superior illuminet inferiorem. artic. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

terius. Potest etiam eam mouere rationibus persuadendo alterum angelum, vt aliquid diligat, vel odio habeat, quod etiam est mouere obiectiue voluntatem illius: non tamen potest illi necessitatem inferre ad aliquem actum. Primum satis patet. Secundum verò ex eo probatur, quòd nullum obiectum potest inferre necessitatem voluntati ad amorem sui, nisi infinitum obiectum clarè visum, quod totam latitudinem boni in se contineat, quale est Deus, vt 1. 2. ostendimus: vnus verò angelus non potest alterum ad intuitu diuinæ essentiae perducere.

ARTICVLVS III.

Virum Angelus inferior superiorem illuminare possit.

CONCLUSIO est. Numquam angelum inferiorem illuminare superiorem: eò quòd notitia supernaturalis, iuxta ordinem à Deo in angelis statutum, qui non est, cur aliquando prætermittatur, descendit à superioribus in inferiores, & non contra. Conclusio est probabilis, non tamen certa. Imò Bernardus in sermonibus de aduentu homilia 1. super *Missus est Gabriel*, ait: Soli Gabrieli archangelo reuelasse Deum tempus incarnationis: ex sententia autem Bernardi eo loco, licet Gabriel sit non de minoribus, sed de præcipuis angelis, non tamen est supremus. Præterea reuelatio aliqua pertinere poterit ad angelum inferiorem ratione status aut officij, quæ ad superiorem aliquem non spectet: sicut quaest. 12. dictum est, interdum beatos inferiores videre aliqua in Verbo, quæ superiores non vident, eò quòd ad eorum statum non pertineant: ergo eiusmodi cognitiones manifestari poterunt angelis superioribus ab inferioribus.

ARTICVLVS IV.

Virum angelus superior illuminet inferiorem.

Angeli superiores quam rationibus omnibus illuminant.

CONCLUSIO quarti articuli est. Angelos superiores de omnibus illuminare inferiores. Eam non ita intelligo, quali continenter quicquid superiores intelligunt, transfundant in inferiores, alioquin numquam inferiores interrogarent superiores, cuius contrarium docet Dionysius 7. cap. cœlestis hierarchiæ, iuxta illud Isaia 63. *Quis est iste qui venit de Edon*, docetque D. Thomas, tum hoc loco in responsione ad secundum, tum etiam alibi, sed eam intelligo, quia tandem aliquando, prout tempus, & ratio exigit de omnibus eos illuminant.

QVÆSTIO CVII.

De locutione angelorum.

Quaestio hæc tota explicata est artic. 1. præcedentis quaestionis.

QVÆSTIO CVIII.

De hierarchiis, & ordinibus angelorum.

DISPUTATIO VNICA.

HIERARCHIA, quod est sacer, & *ἀρχή*, quod est princeps, dicitur, *ἱεραρχία*, significatque idem quod sacer principatus. Diuiditur verò in Ecclesiasticam & cœlestem. Alij addunt hierarchiam supercœlestem trium personarum diuinarum, vt D. Bonauent. in 2. dist. 9. in expositione liter. Richardus & Gabriel eadem distin. & quidam alij. Attamen cum nulla personarum diuinarum princeps sit comparatione aliarum, addunt, improprie, & secundum quid dici hierarchiam. Et D. Thomas hoc loco articulo 1. ait, eos errare, & contra intentionem Dionysij loqui, qui ponit in diuinis personis hierarchiam quam vocant supercœlestem: Etenim Dionysius 3. c. cœlestis hierarchiæ, Deum supra omnem hierarchiam esse dicit, tanquam hierarchiarum causam. Cum autem *ἱεραρχία* idem significet, quòd sacer principatus, in principatu autem duo intelligantur, princeps videlicet, & multitudo sub principe ordinata, consequens profectò est, vt cum Deus optimus maximus vnus sit Princeps, non solùm multitudinis angelorum, sed etiam hominum, vna possit dici hierarchia, tam hominum, quam angelorum, qui sacris participant, quatenus videlicet rota hæc multitudo sub vno principe gubernatur. Vnde Augustinus 12. de Ciuitate Dei capite 1. *duas ciuitates*, hoc est, societates, distinguit: alteram bonorum, tam hominum, quam angelorum, sub vno principe Deo, alteram malorum, cuius est caput diabolus. Imò verò quemadmodum collectio fidelium omnium, tam angelorum, quam hominum, vna vniuersalis Ecclesia dicitur, triumphantem & militantem comprehendens: sic quoque vna hierarchia dici potest. Quia tamen homines diuersimodè gubernantur à Deo in hac Ecclesia militante, & diuersimodè angeli sancti in triumphante, qui iam ipsius fruuntur conspectu, efficitur, vt ex parte multitudinum, modique diuinam gubernationem participandi, meritò distinguantur duæ hierarchiæ, Ecclesiastica vna, & cœlestis altera.

Porò in cœlesti angelorum sanctorum hierarchia, tres adhuc hierarchias distinguit B. Dionysius 6. cap. de cœlesti hierarchia à beato Paulo apostolo edoctus, nempe supremam, mediam, & infimam. Has distinguit penes varios modos suscipiendi diuinas illuminationes ac reuelationes, attendendique ad salutem hominum: omnes namque sunt administratorij spiritus, ad salutem hominum attendentes, & in ministerium missi propter eos qui hereditatem capiunt salutis, vt Paulus ad Hebræos 1. ait. Rursus in vnaquaque hierarchia tres ordines, seu choros angelorum distinguit, supremorum, mediorum, & infimorum. Quare nouem sunt angelorum ordines seu choros, & tres hierarchiæ. Atque hæc est concors Theologorum sententia, quam post B. Dionysium affirmant B. Gregorius in homilia de centum ouibus, quæ est 34. in Euangelia, D. Bernardus 5. lib. de consideratione ad Eugenium, D. Isidorus lib. 1. de summo bono cap. 12. & Dionysius loco citato affirmat præceptorem suum Paulum Apostolum distinxisse angelos in ternas hierarchias, tertio repetitis, ad sanctissimam Trinitatis imaginem: quare negare hanc sententiam, quæ tanquam traditio videtur esse in Ecclesia, plus esset quam temerarium.

Ordo angelorum in hunc modum delimitur Magistro in 2. d. 9. *Est multitudo cœlestium spirituum, qui inter se in aliquo munere gratia simulantur, sicut naturalium dotorum munere conueniunt.* Hoc secundum